

LBRIS

We know
books
Colecția

ȘCOALA ARDELEANĂ DE TEATRU

© Editura Școala Ardeleană
Cluj-Napoca, str. Mecanicilor nr. 48
Redacția: tel 0364-117.252; 0728.084.801
e-mail: office@scoalaardeleanacluj.ro,
redactie@scoalaardeleanacluj.ro
Difuzare: tel/fax 0364-117.246; 0728.084.803
e-mail: difuzare@scoalaardeleanacluj.ro, esadifuzare@gmail.com
www.scoalaardeleanacluj.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ȚUCULESCU, RADU

Trei în dormitor : cinci comedii / Radu Țuculescu ;
pref. de Mihaela Vancea ; il. de Renata Vivien Barna. -
Cluj-Napoca : Editura Școala Ardeleană, 2021
ISBN 978-606-797-711-0

I. Vancea, Mihaela (pref.)
II. Barna, Renata Vivien (il.)

821.135.1

Editor: Vasile George Dâncu
Copertă: Sergiu Negrean
Corectură: Ioan-Pavel Azap
Tehnoredactare: Alexandra Mureșan

Radu Țuculescu

TREI ÎN DORMITOR

cinci comedii

Prefață de
Mihaela Vancea

Ilustrații de
Renata Vivien Barna



Cluj-Napoca, 2021

CUPRINS

Radu Țuculescu (1 ianuarie 1949, Târgu Mureș) este romancier, dramaturg, jurnalist și traducător din limba germană. A copilărit la Reghin și este absolvent al Conservatorului de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj, Secția Vioară. A lucrat ca realizator Radio și TV și violonist la Filarmonica de Stat Transilvania din Cluj. A publicat romane, proză scurtă, teatru, cronici dramatice, jurnale de călătorie, literatură pentru copii. A tradus din literatura contemporană elvețiană de expresie germană (nouă volume de poezie și patru de proză) și literatura austriacă.

Dintre cărțile publicate: *Ora păianjenului* (roman, 1984), *Degetele lui Marsias* (roman, 1985), *Umbra penei de gîscă* (roman, 1991), *Cuptorul cu microunde* (povestiri, 1996), *Aventuri în anticameră* (jurnale, 2001), *Ce dracu' se întîmplă cu trenul ăsta?* (teatru, 2004), *Povestirile mameibătrîne* (roman, 2006), *Stalin, cu sapa-nainte!* (roman, 2009), *Bravul nostru Mișă!* (teatru, 2010), *Femeile insomniacului* (roman, 2012), *Mierla neagră* (roman, 2015), *Măcelăria Kennedy* (roman, 2017), *Ina și ariciul Pit* (două volume, povești pentru copii, 2018), *Uscătoria de partid. Blitz-proze* (2019).

Romanele sale au apărut traduse în Italia, Franța, Austria, Germania, Ungaria, Cehia, Serbia. A condus trupe de teatru și pantomimă cu care a participat la festivaluri internaționale din Europa, Africa de Nord și Canada. Piesele sale de teatru s-au tradus în italiană, engleză, cehă, franceză, maghiară, ebraică. Ca dramaturg, se află în repertoriul permanent al Teatrului Orfeus din Praga. A fost bursier la Wrocław, Viena, Praga, Paris, Berna, Basel. A ținut conferințe despre creația sa în Calabria, Budapesta, Torino, Haifa, Tel Aviv, Basel, Viena, Namur etc. A primit premii naționale și internaționale pentru proză, dramaturgie și film TV. Este prezent în numeroase dicționare ale literaturii române, de asemenea în *Lexiconul de literatură universală* (Kindle) apărut la Berlin în 2012.

Râsul este salvarea lumii (<i>Prefață de Mihaela Vancea</i>)	7
Grădina de vară sau Hai să-i batem	15
Ce dracu' se întîmplă cu trenul ăsta?	81
O balegă în mijlocul drumului	115
Trei în dormitor	169
Vodka! sau Inimioare pentru câini	219

LBRIS

We know
books



**GRĂDINA DE VARĂ
SAU
HAI SĂ-I BATEM**

Premiera: septembrie 2008, Teatrul *Orfeus* din Praga.

Regia: Radim Vařinka.

Piesa a intrat în repertoriul permanent al teatrului.

PERSONAJE

TUDORACHE
 DRAGOMIR
 BOSCHETARUL
 PUPA
 DORIA, soția lui Tudorache
 BĂRBATUL
 TÂNĂRUL
 HANDICAPATUL
 VÂNZĂTORUL DE ZIARE
 CHELNER 1
 CHELNER 2
 CHELNER 3
 POLIȚISTUL
 BUCĂTĂREASA ȘEFĂ
 ACORDEONISTUL
 MANIFESTANȚI FIGURANȚI

O grădină de vară. Mese și scaune cochete, aranjate cu gust. Fețe de masă viu colorate. Vaze cu flori. Câte o lumânare pe fiecare masă. Lumânările nu ard. Ne aflăm în toiul zilei. Boscheți tăiați în diferite forme geometrice. O grădină de vară care te îmbie să iei loc la masă. O primă impresie extrem de plăcută. În dreapta, o cabină telefonică. În partea opusă, dar spre fundul scenei, un mic podium. Pe podium se află Bucătăreasa șefă și Acordeonistul. Bucătăreasa șefă e grasă și îmbrăcată cu un halat de-un alb impecabil. E un local care se respectă! Halatul are două buzunare mari pline cu semințe de dovleac. Bucătăreasa șefă cântă lacrimogen, cu o voce răgușită, caraghios duioasă. Este acompaniată de Acordeonist, un individ deșirat, supt la față, fără vârstă. Când firul melodic îl preia Acordeonistul, Bucătăreasa șefă mănâncă semințe și scuipă cojile într-o pungă din plastic. Nu sunt obligatorii versurile de față. Regizorul poate găsi altele, la fel de penibile, dar să fie gata puse pe muzică.

În fața podiumului cu solista cea grasă, șed chelnerii și ascultă cu vădită încântare. Pe o masă de lângă ei se află farfuria și pahare și șervețele impecabil spălate, aranjate fantezist. De asemenea, platouri reci, alune americane etc. Totul frumos acoperit cu folii transparente. Se pare că, din lipsă de clienți, personalul profită de-o clipă de răgaz și se distrează.

BUCĂTĂREASA ȘEFĂ: Inima mea-i porumbiță
 Rănită de a ta guriță
 Ea plânge tare și suspină
 Și numai tu, tu ești de vinăăă...

ACORDEONISTUL: Măi, măi... așa, șefo! Bagă tare!

Chelnerii aplaudă. Bucătăreasa șefă, apatică și tristă, ronțăie semințe. Uneori va cânta fără cuvinte, lălăind cu patos.

Apar Tudorache și Dragomir.

TUDORACHE: Pe aici trebuie să fie. Am citit reclama într-un ziar, chiar zilele trecute.

DRAGOMIR: Două locuri de-am găsi.

TUDORACHE: Tu ai fi mulțumit. Pe-o asemenea zăpușeală, nici mie nu mi-ar trebui mai mult decât două locuri și beri reci, de la gheață.

DRAGOMIR (*candid*): Căldura e suportabilă.

TUDORACHE: Suportabilă, pe dracu'! Dragomire, ești neschimbat! Pe tine nimic nu te deranjează, nu te revoltă.

DRAGOMIR: Mă faci să zâmbesc.

TUDORACHE: Zâmbește. Zâmbetele fac bine la sănătate.

DRAGOMIR: Râsul...

TUDORACHE: Uite și grădina.

DRAGOMIR: Încântătoare.

TUDORACHE: Suspect.

DRAGOMIR: Ce-i suspect?

TUDORACHE: Niciun client la ora asta?

DRAGOMIR: Muncesc...

TUDORACHE: Pe mă-sa. Te pomenești că au zi liberă.

DRAGOMIR: Acolo văd niște chelneri.

TUDORACHE: Ai dreptate. Iar pe scenuța aia... o solistă! Mamă, ce grasă mai e!

DRAGOMIR: Și albă.

TUDORACHE: Personalul serbează ziua de naștere a vreunui coleg. Poate. Adio, bere rece. O mai fi vreun local prin apropiere?

DRAGOMIR: Tudorache, dacă ar serba, cum zici, ar fi fost ușa închisă.

TUDORACHE: Logic, la naiba.

Se opresc, nehotărâți, în mijlocul localului.

BUCĂTĂREASA ȘEFĂ: De câte ori eu te-am visat
Iubitul meu care-ai plecat
Sunt o zambilă din grădină
Ce după ochii tăi suspină...

ACORDEONISTUL: Măi, măi... E bine, șefo!

Chelnerii aplaudă cu entuziasm. Dragomir e cât pe ce să aplaude și el. Se răzgândește.

TUDORACHE: Acela cu acordeonul e de-al tău.

DRAGOMIR: Adică...?

TUDORACHE: Zice că e bine.

DRAGOMIR: Să ne așezăm.

TUDORACHE: Poate, totuși, e închis.

DRAGOMIR: Mă duc să întreb. (*se apropie de masa chelnerilor*) Bună ziua. Localul e, cumva, închis?

CHELNER 1 (*mormăie, fără a-l privi*): Nu-i închis.

CHELNER 2: Din moment ce-ai putut intra...

CHELNER 3: E o întrebare fără rost.

DRAGOMIR: Mulțumesc. (*se întoarce*) Tudorache, avem noroc. E deschis.

TUDORACHE: O adevărată baftă pe capul nostru.

DRAGOMIR: Ocupăm masa asta, da?

TUDORACHE: Da. Sunt flori... și o lumânare! În plină zi cu soare. Hi-hi. E excitantă o lumânare neaprinșă, așa, înfiptă-n mijlocul mesei.

DRAGOMIR: Nu m-am gândit.

TUDORACHE (*lovește cu palma în masă*): Știu care-i explicația. Aștia nu au bere, de aia lipsesc clienții.

DRAGOMIR: Mă duc să întreb.

TUDORACHE: Ai căpiat? Vin ei, e obligația lor, fir-aș...

DRAGOMIR: Dacă nu au bere, se deranjează degeaba.

TUDORACHE: Dragomire, ne cunoaștem din studenție, dar... tu îți bați joc de mine? Cum adică se deranjează? Nu asta-i meseria lor? Poate vreau să beau un vin... un coniac... Pe o asemenea căldură, coniacul m-ar tâmpi.

DRAGOMIR: Nu are rost să ne enervăm cu probleme minore.

TUDORACHE: Ignorându-le pe cele minore, le ignorăm și pe cele majore. Sunt un gânditor...

DRAGOMIR: Mă duc...

TUDORACHE: Du-te, Dragomire, doar tu ești în stare de asemenea gesturi.

*Dragomir se apropie de masa chelnerilor.
Tudorache își consultă, ușor neliniștit, ceasul.*

DRAGOMIR: Aveți bere?

CHELNER 1 (*fără să-l privească*): Avem.

DRAGOMIR: E rece?

CHELNER 2 (*la fel*): La gheață.

DRAGOMIR: Am dori și noi două beri...

CHELNER 3 (*întinzându-i un deschizător de capace*): Găsești lângă boscheți. Și spune-i colegului să nu mai lovească cu pumnul în masă.

DRAGOMIR: Mulțumesc. (*se întoarce la masă și rămâne în picioare, zâmbind amuzat*) Au bere rece, la gheață.

TUDORACHE: Minunat. Cea mai bună veste din ultimii ani. Ce naiba stai în picioare?

DRAGOMIR: Sunt acolo, lângă boscheți...

TUDORACHE: Ce?

DRAGOMIR: Sticlele cu bere.

TUDORACHE: Și?

DRAGOMIR: Mă duc după ele. Uite și deschizătorul.

TUDORACHE (*explodează, vrea să lovească în tabla mesei, Dragomir nu-l lasă*): Asta-i culmea nesimțirii! Ce suntem noi, cârpe? Am să le spun vreo două!

DRAGOMIR: Stai jos și calmează-te, Tudorache. Am venit aici să povestim... după atâția ani... să ne simțim bine... De-aia m-ai sunat, nu?

TUDORACHE: Cum să ne simțim bine când grasa aia cântă întruna!

DRAGOMIR: E bucătăreasă.

TUDORACHE: Precis, bucătăreasa șefă!

DRAGOMIR: Situația e amuzantă. Mă simt, iarăși, student.

TUDORACHE: Amuzantă? E jignitoare. Mereu suntem jigniți, în toate chipurile, și nu luăm nicio atitudine.

DRAGOMIR: Exagerezi. Băieții profită și ei de un moment de relaxare. Munca asta nu-i tocmai ușoară. Ții minte, și noi am lucrat ca ajutor de chelneri, pe litoral, în vacanțe...

TUDORACHE: Nu-mi amintesc să-i fi pus pe clienți să se servească!

DRAGOMIR: Mă întorc rapid. Mai rezistă. *(pleacă)*

TUDORACHE: Dezarmant. Să nu se fi schimbat oare? *(se uită la ceas)*

Dragomir ajunge lângă boscheți. Desface două sticle și ia două pahare. Dintr-un boschet, răsare Boschetarul. E îmbrăcat elegant, în frac. Are mânuși cu degete tăiate. În mâna dreaptă ține un pahar.

BOSCHETARUL: Te-am speriat? Sunt copleșit de situație.

DRAGOMIR *(râde)*: Te-ai ascuns?

BOSCHETARUL: Nici vorbă.

DRAGOMIR: De ce nu stai la masă?

BOSCHETARUL: Ești diliu? Cum să stau la masă, dacă-s boschetar? Vrei să mă fac de râs?

DRAGOMIR: Nu vreau.

BOSCHETARUL: Dă și mie o gură.

DRAGOMIR: De bere?

BOSCHETARUL: Doar nu gurița ta! Scuze, eu iubi femeile.

DRAGOMIR: Poți iubi și un copac, n-am nimic de obiectat.

BOSCHETARUL: Corect! Toarnă aici. *(întinde paharul)*

DRAGOMIR *(toarnă)*: Te simți bine în condițiile ăstea de... trai?

BOSCHETARUL: Eu nu-s aurolac. Am crescut la bloc, iar în jurul blocului erau boscheți. M-am îndrăgostit de ei, asta-i. Dacă ar fi fost copaci... *(bea tot conținutul paharului, apoi dispare)*

DRAGOMIR *(revine și se așază)*: E rece berea, cum ți-ai dorit. Uite și pahare. Pe vremuri beam din sticlă.

TUDORACHE: O putem face și acum. În acest select local n-are cine să ne vadă. În schimb, văd că tu nu te-ai abținut și...

DRAGOMIR: L-am servit pe-un boschetar.

TUDORACHE: Ce spui?

DRAGOMIR: Acolo locuiește. Din dragoste... de verde.

TUDORACHE: Aurolaci n-ai găsit? Să le pregătești oarece pungi...

DRAGOMIR: Așa-mi plăci. Când faci glume.

TUDORACHE: Fac glume pe spinarea noastră. Țștia sunt în stare să pretindă și bacșiș!

DRAGOMIR: Noroc.

TUDORACHE: Noroc. (*beau*) E bună... rece...

DRAGOMIR: Și avem un ambient plăcut.

TUDORACHE: Care se va duce dracului curând. Se va transforma într-un birt ordinar. La noi poți monta coșuri de gunoi din doi în doi metri, tot pe jos se aruncă. Ia amendează-i zdravăn, dă niște legi usturătoare, atunci să vezi.

DRAGOMIR: Poate generația următoare...

TUDORACHE: Basmе, chestia cu generațiile. Dacă le atragi atenția, te mai și pocnesc.

BUCĂTĂREASA ȘEFĂ: Of, inima îmi este tristă

Iar sufletul adânc mă doare

Cerul senin nu mai există

Pentru iubirea care moare...

ACORDEONISTUL: Măi, măi... E bine, șefo. Bagă tare!

Chelnerii aplaudă. Din boschet se arată Boschetarul până la brâu și aplaudă ușor. Le face semn celor doi să aplaude și ei, așa se cade. Tudorache nu-l vede, iar Dragomir se mulțumește să zâmbească amuzat.

DRAGOMIR: Eu sunt mai optimist.

TUDORACHE: Întotdeauna ai fost, de când te știu. Un romantic, oarecum... Trebuia să te fi născut într-alt secol.

DRAGOMIR: Încerc să înțeleg...

TUDORACHE: Parcă ai ce înțelege!

DRAGOMIR: ... să nu mă enervez de fiecare dată...

TUDORACHE: Păi, da. Ai grijă de sănătatea ta. Se vede. Nu te-ai schimbat prea mult în anii ăștia?

DRAGOMIR: Mă măgulești.

TUDORACHE: ... nu-i vorba de nervi ci... de revoltă! E atâta nemernicie în jurul nostru, cum de-o suportăm fără să ne revoltăm?

DRAGOMIR: Mă-ntreb și eu...

TUDORACHE: Totuși, nici tu nu ești chiar așa... cum să zic... de îngăduitor.

DRAGOMIR: Corect.

TUDORACHE: Am citit prin ziare. Țștia scriu tot timpul. Chiar dacă nu se întâmplă nimic, inventează.

DRAGOMIR: Te pomenești că de aia m-ai sunat. E un subiect care-mi displace.

TUDORACHE: Să fiu cinstit... Povestea respectivă... scandalul... mi te-a proiectat în prim-plan, cum s-ar zice. Recunosc. Uităm de noi, chiar dacă locuim în același oraș, ba și pe aceeași stradă. Avem probleme majore!! Nu ne mai interesează decât propria noastră persoană, câștigul... pe care-l acoperim precum câinele osul, sau motanul căcatul din lada cu nisip.

DRAGOMIR: Îmi place asta cu lada.

TUDORACHE: Până la urmă l-ai înfundat pe barosan. Firesc ar fi să-i iei locul.

DRAGOMIR: Firescul e o excepție. Crezi că mă interesează?

TUDORACHE: Nu te... cum să te... Bălăceala asta existențială îți produce lehamite. Tu ești un imberb.